

נקודה.

אהה, אתם רוצים לדבר על משהו שהיה שמן ונהיה רזה? למה לא תשאלו על רזה שנהיה שמן?

אתם יודעים למה אתם לא שואלים? -

כי גם כשהוא ישמין, הוא יישאר רזה שהשמין, נכון?

אז זהו. גם שמן שהרזה נשאר שמן שהוא רזה.

תראו את הפנים שלו. תראו כמה שהוא נראה שמן שהרזה. תראו את הכרס הקטנטנה שטיפח וגידל בעוד שלוש שנים - תראו כמה הוא עדיין איכשהו מחזיק מעמד...

כי ככה זה: אנשים לא משתנים. וכך גם המציאות. לא משתנה.

הסיפור מפורסם:

אדם חשב שהוא עכבר ואושפז בבית משוגעים. הרופאים שכנעו אותו שהוא אדם, והוא השתחרר.

השתחרר, ראה חתול - ונבהל וחזר פנימה.

שאלו אותו: "אבל הרי אתה יודע שאתה אדם ולא עכבר!"

ענה: "אני יודע. אבל החתול יודע?"

אוף. אוף אוף.

הישן המוכר במחלצות חדשות

ולא רק מרדכי שלמה אומר את זה בייאוש. גם שלמה המלך אומר את זה: יש דבר שִׁיאִמַּר: רֵאָה זֶה חֶדֶשׁ הוּא; כִּי הָיָה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה מְלַפְּנֵנוּ (קהלת א, י).

הנה, אני רואה שינוי מהותי ומיוחד - ודופ! הישן והמוכר מופיע בדיוק כמו שהוא יודע להופיע, עם מחלצות חדשות.

אתם מבינים כמה זה מתסכל?

הנה, ממשלת ימין מלא-מלא הולכת לעשות שינויים.

הנה, חמינאי עף לגיהנום, המשוואה במזרח התיכון משתנה - וכלום.

כִּי הָיָה לְעֹלָמִים. זהו אותו סיפור, רק בשינוי פרטים.

וכמה זה מתסכל כשהדבר מגיע אל המישור הפרטי?

שעבדנו על הזוגיות, ניסינו לשנות לגמרי את הכימיה בבית, את הכבוד ההדדי, את החתירה לשלום ולהערכה אמיתית - ושוב, אחרי שנים של ניסיונות, אנחנו מוצאים את עצמנו זוג ש"שומר על עצמו" ו"נזהר מאוד-מאוד" לחיות בשלום.

ששרפנו את המיץ ואת לשד השמן האחרון לטובת הילד - שיתפכח, שילך בתלם. ואחרי שהבין וקיבל על עצמו להשתנות, הוא לועס מסטיק ברחוב בקול ומוציא אותנו משלוותנו. אי, העיקר שאף אחד לא יראה אותו...

גאולה שלא מגיעה

אוי, כמה אנחנו מייחלים לגאולה.

גאולה שתהפוך את המציאות לגמרי; שתתיר לומר על החושך שהוא האור, ועל האור שהוא החושך. לקבל אישור לכך שכל מילותי מדודות, אפילו שבטבע שלי אני טיפוס מתלהם כזה.

ג'ינג'י.

עלון מס' 147 ניצבים-וילך תשפ"ו רוזה להתבונן

מאמרי התבוננות והתחברות בעבודת הנפש והנשמה

אין אדם משתנה בעולם כלל

גם כשהכל אמור להשתנות

אתם מכירים את האנשים האלה שמגיעים למעצב פנים ואומרים לו:

"תראה, את הבית שלי כמו שהוא עכשיו - אני שונא אותו. אני מוכרח להחליף אותו לגמרי. תעצב לי משהו חדש, כאילו הורדנו לגמרי את הקומה הזאת ובנינו אותה מחדש".

אתם אנשים מגיעים לפעמים לצמתים בחיים - סואנים ומסוכנים במיוחד - ואומרים:

"זהו. מה שהיה - לא מה שיהיה. אני לא מוכן לזה. אני חייב שינוי פנימי מהיסוד, להיות משהו אחר. מצדי - להיוולד מחדש. כן, ממש ככה".

איך, למען השם, נולדים מחדש?

פשוט מאוד. הולכים למישהו להתייעץ איתו, להיטפל אצלו, לגעת בשורש הסיבות והמניעות לסגנון חייהם - ו- הופ! לשנות הכול.

אחרי חודש של טיפול כזה, תמצאו אותם כשהאור זורח להם על הפנים:

"תשמע, הפכתי להיות אדם חדש. מאז שפגשתי את המטפל שלי - היום זה כבר לא בושה, זה ממש הכרחי, הלואי על כולם - אני לא אותו בן אדם. כמעט שמספר הזהות שלי התחלף..."

מכירים אותם? אתם גם לפעמים ככה? מה אתם שואלים - אם גם אני?...

אין מכשפים בעולם כלל

נכון, זה נשמע כאילו אני מדבר בקצת ציניות.

זו לא ציניות, אלא הכרה ניסיון מר מהעבר.

כי כן, גם אני הלכתי לאנשים שהייתי חייב לומר אחר כך שהם "שינו לי את החיים". וגם אנשים שבאו אליי הצהירו לכל אוזן שהאזינה להם:

"אין, הבן אדם הזה הוא מכשף. הוא פשוט שינה אותי לגמרי."

איכס!

למה איכס?

כי בימינו אין מכשפים. וכבר מאז שהאדם נברא - אף אדם לא השתנה!!!

בדיוק כמו שמי שנולד עם שיער שחור לא יצמיח פתאום שיער בלונדיני; ומי שהיה נמוך בילדותו, וההורים והאחים והדודים שלו היו נמוכים, גדל והיה אף הוא לאיש נמוך - כך גם אין דבר כזה ש"אנשים משתנים".

נתלה את הרעיון הזה בדברי התנא (אבות פ"א מ"ד): **אם אין אני לי, מי לי. וכשאני לעצמי, מה אני. ואם לא עכשיו, אימתי.**

אם אין אני לי – אם איני דואג לעצמי ומשתדל להיטיב את דרכי ולעשות שינוי בתוך הטבע שלי – מי לי? אף אחד לא יוכל להיטיב לי, כי העולם כולו עסוק בהשגת המטרה הכללית. לא באמת משנה מה יקרה איתי ואיך ארגיש.

וכשאני לעצמי – אפילו אם אני מצליח להיטיב את דרכי ולהשיג עוד רגע של תשובה, קרבת אלוקים וקיום תורתו – **מה אני?** אינני הופך למישהו חדש; אני רק פרט המאפשר לכלל להיות כלל ולהגיע אל הייעוד שהשם קבע ורצה בטרם כל יציר נברא.

ואם לא עכשיו, אימתי – לכן אני מוכרח להתחיות מן ה"עכשויים", מרגעי עכשיו; לא משינוי שהופך אותי בדמויני למישהו אחר – כי זה אינו מציאותי – אלא משינויים של עכשיו.

עכשויים של קודש

וואהו. עכשיו יש לנו "שבת סליחות" שלימה, לפני שאנחנו הולכים לבקש סליחה מעם ה' אלוקי ישראל. זהו הזמן המיוחד ביותר בשנה שבו עלינו לשבת ולהתבונן בהרבה הרבה "עכשויים" שהיינו במשך השנה. וכמה השם הטוב, אף שלא שינה במציאות שלנו דבר, ובכל זאת השאיר אותנו מי שנשארו – האיר לנו על הדרך המון נקודות טובות, רגעי אושר, והמון עכשויים של קודש.

תרי"ג עצות

שיית מאת וילת עשר זיני עיטא (זוהר ח"ב ע"ב)

תרי"ג. כתיבת ספר תורה

נצטווה כל אחד מישראל לכתוב לו ספר תורה, שנאמר: "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת" (דברים לא, יט).

יש ספר תורה המונח בארון הקודש. בו כתובים החוקים והמשפטים שניתנו לכללות ישראל, ואף לכללות העולם. ממנו אין אנו רשאים לזוז ימין או שמאל; האותיות, התיבות והמצוות שבו קבועות, ואסור לשנות בו אפילו קוץ אחד.

אבל יש עוד ספר תורה: הספר שכל אחד ואחד מישראל מצווה לכתוב לעצמו. חיוב כתיבתו אינו פחות מחיוב כתיבת ספר התורה המונח בבית הכנסת. ומה כתוב בספר הזה? מהן המילים המרכיבות אותו?

החידוש הוא, שגם בספר התורה הפרטי אסור לשנות אפילו אות אחת מן התורה שנכתבה בספר התורה של כלל ישראל. אותן מצוות, אותם חוקים ואותם משפטים מחייבים את כולנו. אלא שהכתיבה נעשית בידי אדם אחר: ספר התורה שלי נכתב על ידי, וספר התורה של אחי נכתב על ידו.

ואיפה כן יש מקום לשינוי? בשירה.

התורה עצמה אינה משתנה, אבל לכל אדם יש ניגון משלו. הוא כותב את אותיות התורה בניגון האישי שלו, ומלביש את פסוקיה במנגינה הנוולדת מתוך חיו – מתוך מה שעובר עליו בדיק באותו הזמן שבו הוא קורא בהם. הניגון אינו משנה את התורה, אלא מגלה אותה בתוך חיי האדם. כך אותה תורה עצמה נעשית ספר חי, אישי וייחודי.

והמשיח תקוע לו היכן שהוא, לא בכיוון להגיע.

והאמת, אם אתם רוצים ואם לא, כבר הבעל התניא חתם את החלום הזה, בתסכול עמוק-עמוק, ושב ואמר לכל המייחלים לשינוי אמיתי ולגאולה:

"משיח שאתם מחכים לו – לא יבוא אף-פעם; ומשיח שייבוא – אין מחכים לו..."

הטוב הכללי והטובה הפרטית

בואו נחשוב למה השם בחר לעצב כך את הטבע והחיים.

התשובה פשוטה ואינה ניתנת לערעור. מי שניסה להזיז אותה דומה לילד הדוחף את הספסל שכנגדו באוטובוס כדי שייסע מהר יותר.

אין מה לעשות: היסוד דלהלן הוא גזרת שמים, חוק פיזי שאין שום אפשרות לאפס אותו:

השם ברא את העולם מפני שרצה להשיג ממנו טוב כללי – שלימות שורשית שתבוא למציאות בעקבות קיום העולם כששת אלפים שנה.

על הדרך, בטרם תושג המטרה ויתגלה הטוב העצום, ישנן טובות פרטיות: הנאות קטנות בדרך אל ההנאה הגדולה.

הטובות הללו באות לפעמים לכלל, אפילו לכלל בני האנושות, ולפעמים לפרט. כי **מדרך הטוב להיטיב**, והוא מיטיב גם כל הזמן בדרך אל ההטבה הגלובלית שלשמה הוא מגלגל עולם ומלואו במשך אלפי שנים.

הבנו?

אני בתוך הגלגל

מפני שהייעוד אינו כאן ועכשיו, איתי ואיתך, אלא מתפרס על זמן רב ונמדד במונחים נצחיים, לכן אני חלק מגלגל ענק שמסתובב במשך אלפי שנים, ולא רק אדם שהשם צריך את עבודתו, חיזוקו וקיימותו האישית.

הגלגל מורכב מרובות ומיליוני פריטים, המתנועעים אל הסיבה האחרונה, שתשפוך אור, צדק, רחמים וטוב אלוקי שאי אפשר כרגע, בשפת הצמצום וההגבלה האנושית, להשיג ולהבין.

לכן אמר הרבי ר' בונים מפשיסחא זי"ע:

אני רוצה להתחלף עם אברהם אבינו במדרגות, שאהיה אני במקומו והוא במקומי. כי מה רווח יצא מזה? שוב לא יהיה אלא אברהם אבינו אחד ובונים אחד...

אם אין אני לי – מי לי

אנחנו מבינים משהו עצום, ששופך אור מדהים על כל העוליות, הירידות, הנפילות והקימות שלנו.

אני פועל מכוח שתי סיבות. הראשונה נוטעת אותי במשבת שלי ואינה מאפשרת לי להשתנות: **מה שיהיה הוא שיהיה... ואין כל חדש תחת השמש** – אני תמיד אשאר מי שאני.

לכן אני מוכרח לוותר על הציפייה לקימה מדהימה שתשכיח את המושג "נפילה" מהלקסיקון של חיי. כי אני מייצג מספר או קוד מסוים בעולם, במכלול הקוסמי, ומיישם אותו בכך שאני מסתובב כאן, בנקודת הזמן הזאת, לצד המספרים האחרים – בקרבה פיזית, נפשית, משפחתית וקהילתית – בגלגל הענק הזה.

ובמקביל, ביקום מקביל אחר לגמרי, מפני ש"מדרך הטוב להיטיב", נתן לי השם לבחור בטובים קטנים, רגועים ועכשוויים, ואפילו לקבל עליהם שכר לעתיד לבוא.